

Correcte verschaffing van geneesmiddelen tegen de varroamijt

Tijdens de imkerbezoeken die het FAVV in augustus uitgevoerd heeft in het kader van het 'Epilobee-project' (onderzoek naar bijensterfte), werden opnieuw verschillende inbreuken vastgesteld met betrekking tot het gebruik van en de bevoorrading met geneesmiddelen ter bestrijding van de varroamijt.

Zowel het fagg als het FAVV zijn zich bewust van de huidige moeilijke situatie: er is slechts een beperkt aantal geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik tegen de varroamijt beschikbaar en hiertegen wordt steeds meer resistentie waargenomen. De afgelopen jaren werd dan ook steeds getracht om een zo pragmatisch mogelijk beleid inzake varroabestrijding te voeren. Het FAVV formuleert jaarlijks een 'varroabestrijdingsadvies' in samenwerking met de sector en verschillende wetenschappelijke instanties. Hierbij wordt, binnen wat wettelijk mogelijk is, zoveel mogelijk getracht om een flexibele bestrijding van varroa mogelijk te maken (bijv. toepassing van het cascadesysteem). Dit betekent echter niet dat de geneesmiddelenwetgeving niet moet worden toegepast. De varroamijt moet bestreden worden met vergunde geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik (in België zijn er momenteel 3 producten vergund, nl. Thymovar®, Apiguard® en Apilife var®). Geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik mogen slechts via 2 kanalen aan een diereigenaar verschaft worden: via de dierenarts of via de officina-apotheker.

In laatste instantie (wanneer onvoldoende werking van de beschikbare geneesmiddelen werd aangetoond) kan men zich beroepen op het cascadesysteem om een geneesmiddel dat vergund is voor een andere diersoort, een geneesmiddel dat vergund is voor humaan gebruik of een geneesmiddel voor diergeneeskundig gebruik dat in een andere lidstaat van de Europese Unie vergund is, te gebruiken. Het cascadesysteem kan evenwel enkel toegepast worden na diagnose van een dierenarts. De dierenarts is verantwoordelijk voor de correcte toepassing van het cascadesysteem. De distributie van geneesmiddelen, ingevoerd in toepassing van het cascadesysteem, kan enkel verlopen via het distributiekanaal voor geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik.

Ondanks een zo pragmatisch mogelijke toepassing van de wetgeving inzake het geneesmiddelengebruik in de imkerij, blijven tal van inbreuken hierop opduiken. Deze inbreuken blijken toch vooral omwille van economische redenen te bestaan en worden minder gedreven door de moeilijke situatie op het terrein. Imkers lijken niet bereid om (een meerkost) te betalen en zich via het legale circuit te bevoorraden met geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik. Op deze manier ontstaat een vicieuze cirkel: de verkoop van vergunde geneesmiddelen via de officiële kanalen (dierenartsen en apothekers) is minimaal. Hierdoor zijn farmaceutische firma's en verdelers van diergeneesmiddelen steeds minder geneigd om geneesmiddelen tegen de varroamijt in de handel te brengen op de Belgische markt. Dit bemoeilijkt de situatie enkel nog meer voor die imkers die hun geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik wel via het wettelijk toegelaten kanaal willen bekomen. Indien alle imkers hun verantwoordelijkheid opnemen en hun producten enkel via het officiële kanaal bekomen, zal dit op langere termijn de beschikbaarheid van vergunde geneesmiddelen ten goede komen en bovendien voor een vermindering zorgen van de prijs van de individuele verpakkingen van de vergunde geneesmiddelen, doordat grotere loten kunnen geproduceerd worden voor de Belgische markt.

Verder brengt het gebruik van niet-vergunde geneesmiddelen voor diergeneeskundig gebruik de veiligheid van de consument in gevaar aangezien er geen studies zijn over de mogelijke aanwezigheid van residuen in de honing. Ook de veiligheid voor de bijen en de veiligheid voor de persoon die het geneesmiddel toedient, is bij niet-vergunde geneesmiddelen niet gegarandeerd. Enkel voor vergunde geneesmiddelen kan men de werkzaamheid, de kwaliteit en de veiligheid verzekeren. Het gebruik van illegale producten kan leiden tot verontreiniging van honing en andere producten van de bijenkast (propolis, koninginnengelei, was,...). Op die manier wordt de goede naam en de (voedsel)veiligheid van de Belgische honing in het gedrang gebracht.

Het fagg en FAVV zullen zich blijven inzetten om aan de Belgische imkers de mogelijkheid te bieden om hun bijen tegen de varroamijt te behandelen op een legale manier. Het FAVV engageert zich om jaarlijks in samenspraak met de sector een varroabestrijdingsadvies te verspreiden. Het fagg onderhoudt contacten met de farmaceutische firma's om hen ervan te overtuigen geneesmiddelen op de Belgische markt te brengen. Wanneer nadien onvoldoende interesse vanuit de sector blijkt, is het verstaanbaar dat meer en meer firma's België links laten liggen. Teneinde deze vicieuze cirkel te doorbreken, zullen beide agentschappen gezamenlijk actie ondernemen tegenover diegenen die inbreuken begaan tegenover de wetgeving inzake geneesmiddelen en uitoefening van de diergeneeskunde.